

23 kap. Vigsel och välsignelsehandlingar

Inledning

Genom vigseln förenas två personer i äktenskapet. De lovar att med varandra i livslång trohet dela livets glädje och sorg. Äktenskap och familj är en grundläggande gemenskapsform i samhället.

Vigseln markerar högtiden, glädjen och ansvaret vid övergången till denna gemenskap. Kyrkan vill med Jesus Kristus som förebild visa makarna på den inbördes gemenskapen och det ömsesidiga tjänandets väg, men också på vars och ens behov av egen gudsgemenskap och på familjens öppenhet för alla som behöver dess omtanke. Guds närvaro i äktenskapet ger makarna hjälp att leva med varandra i kärlek och vara ett vittnesbörd för omgivningen.

Äktenskapet syftar till att ge stöd åt den inbördes kärleken och troheten mellan två makar samt vara en plats där barn kan tas emot och fostras. Den kärlek som förverkligas i äktenskapet är ett tecken på Guds kärlek. Konstitutivt för ett äktenskap är de ömsesidiga löften och ett offentligt uttryckt samtycke.

I kyrkans vigselgudstjänst ger paret ömsesidigt sina äktenskapslöften offentligt inför Gud, varandra och församlingen eller de vittnen som är närvarande. Båda ska var för sig fritt samtycka till äktenskapet. Gud sammanfogar de båda till ett. Prästen tillkännager att de är äkta makar och Guds välsignelse nedkallas över äktenskapet. De närvarande deltar i förbön och firande och blir påminda om vad en sann och äkta gemenskap i äktenskapet innebär.

Äktenskap kan även ingås genom borgerlig vigsel eller enligt någon annan ordning. Efter en sådan vigsel kan makarna få del av vår kyrkas förbön och välsignelse.

Även det livsförbund som ett registrerat partnerskap utgör syftar till en livslång gemenskap i kärlek och trohet. Par som har ingått partnerskap kan få del av kyrkans förbön och välsignelse. (SvKB 2007:4, 2009:2)

Vigselgudstjänstens huvudinnehåll

- 1 § Vigselgudstjänsten ska omfatta makarnas samtycke till äktenskapet, ömsesidiga löften om livslång kärlek och trohet, tillkännagivande att äktenskapet har ingåtts samt kyrkans förbön med välsignelse.
- Vigseln ska äga rum inför vittnen.

Rätt till vigsel

- 1 a § Den som tillhör Svenska kyrkan har rätt till vigsel i Svenska kyrkans ordning, om inte synnerliga skäl hindrar det.
- Även när inte någon av de blivande makarna tillhör Svenska kyrkan, får de vigas i Svenska kyrkans ordning, om det finns särskilda skäl.
- Beslut om rätt till vigsel fattas av kyrkoherden för den församling där vigseln begärs. Kyrkoherden får uppdra åt någon annan präst i församlingen eller pastoratet att besluta.
- Beslut enligt tredje stycket får överklagas hos domkapitlet.
- Domkapitlets beslut får inte överklagas. (SvKB 2012:14)

Vigselförrättare

- 2 § Vigselgudstjänsten ska ledas av den som är behörig att utöva uppdraget som präst i Svenska kyrkan och som har förordnande att vara vigselförrättare. (SvKB 2009:2)

Välsignelse över ingånget äktenskap

- 3 § De som har ingått äktenskap genom borgerlig vigsel eller i annan ordning kan i en särskild gudstjänst få del av kyrkans förbön med välsignelse.

Ansökan om vigselbehörighet

- 4 § Domkapitlet ska för ansökan om förordnande att vara vigselförrättare lämna kyrkostyrelsen uppgifter om de präster som enligt 31 kap. 16 § står under domkapitlets tillsyn. Domkapitlet ska även underrätta kyrkostyrelsen om en präst som har ett förordnande som vigselförrättare inte längre ska ha ett sådant förordnande. (SvKB 2005:4, 2009:2)